

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Șerban Vladimir, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2020, în propria cauza penală,

*Serban Vladimir XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 04.11.2019 până la 04.12.2019;

Instanța de apel de la 14.01.2020 până la 15.07.2020;

Instanța de recurs de la 30.12.2020 până la 24.03.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Bălți, sediul Central din 04 decembrie 2019, inculpatul Șerban Vladimir a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, cu stabilirea pedepsei prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe termen de 3 ani și 6 luni, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 Cod penal s-a dispus, pedeapsa cu închisoarea numită în privința lui Șerban Vladimir se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani, cu dispunerea neexecutării pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune fixată, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În baza art. 90 alin. (6) Cod penal, a fost obligat Șerban Vladimir să nu-și schimbe domiciliul sau reședința fără consimțământul organului competent.

S-a aplicat lui Șerban Vladimir măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, până la rămânerea definitivă a sentinței, apoi măsura se revocă.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Vapnearciuc Irina și s-a încasat de la Șerban Vladimir în beneficiul părții vătămate Vapnearciuc Irina prejudiciul moral în sumă de 5 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Șerban Vladimir la data de 23.10.2019, aproximativ ora 16.30, aflându-se pe teritoriul Gării Auto, situat str. Ștefan cel Mare, 2 mun. Bălți, în apropiere de pironul nr.9, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, acționând din interes material, s-a apropiat de cet.Vapnearciuc Irina și în mod deschis i-a sustras telefonul ei mobil, care se afla în mână de model Xiaomi MI A2, de culoare aurie, cu IMEI 1:nr.XXXXX și IMEI 2:nr.XXXXX, la preț de 4 700 lei, în care era instalată cartela SIM operator Moldcell cu nr.XXXXX, la preț de 50 lei și o pereche de căști, care erau instalate în telefonul indicat, de culoare neagră combinat cu auriu, la preț de 250 lei și la strigătele lui Vapnearciuc Irina de a restitui bunurile sustrate, Șerban Vladimir a început a fugi într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 5 000 lei.

În ședința de judecată inculpatul Șerban Vladimir, fiind asistat de avocatul Janu Anatolie, până la începerea cercetării judecătorești, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și-a recunoscut vina, nesolicitând administrare de probe noi, prin cerere scrisă personal, a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții, confirmând că nu solicită administrarea de noi probe.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Șerban Vladimir să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal pe un termen de 3 ani și 6 luni, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea celor solicitate, procurorul și-a exprimat dezacordul cu pedeapsa aplicată inculpatului, considerând-o prea aspră.

În aceste circumstanțe, procurorul a susținut faptul că instanța de fond a omis să ia în calcul faptul că, acesta în anul 2013-2014 a fost condamnat în baza art. 362 alin. (1) Cod penal la o pedeapsă de 100 ore muncă neremunerată în folosul comunității; în anul 2014 în privința acestuia a fost încetat procesul penal pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal pe motivul împăcării părților; în perioada anilor 2001-2009 ultimul a fost condamnat la pedepse cu închisoare, fiind executate pedepsele pe teritoriul Ucrainei; ultimul nu a tras concluziile de rigoare și la 23.10.2019 a comis infracțiunea gravă, știind cu certitudine că anterior a avut conflicte cu legea penală.

Astfel, procurorul a menționat că în privința inculpatului este oportun de a aplica o pedeapsă privativă de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2020, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată parțial sentință și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

Șerban Vladimir XXXXX se consideră condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

Șerban Vladimir XXXXX urmează a fi luat sub arest imediat din sala de judecată.

Calcularea termenului de pedeapsă în privința lui Șerban Vladimir XXXXX începe din 15.07.2020, cu includerea în termenul de pedeapsă a duratei reținerii de la 23.10.2019 până la 24.10.2019.

În rest dispozițiile sentinței se mențin.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a conchis că, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Șerban Vladimir și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui în baza de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a menționat că, sentința nici nu a fost atacată în această parte, ci doar partea stabilirii pedepsei penale, existând un temei legal pentru casarea sentinței în latura pedepsei penale, din următoarele considerente.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că, pedeapsa stabilită inculpatului nu este echitabilă faptei comise, instanța de fond nu a ținut pe deplin cont și nu s-a expus argumentat asupra regulilor de individualizare a pedepsei, asupra circumstanțelor cauzei, personalității inculpatului, caracterului și gradului prejudiciabil al infracțiunii săvârșite.

Totodată, instanța de apel a menționat că, din materialele cauzei rezultă că inculpatul Șerban Vladimir nu este la prima abatere, anterior acesta a mai fost judecat, de mai multe ori, inclusiv și pentru infracțiuni similare, iar potrivit cazierului contravențional, inculpatul are și mai multe încălcări a legii contravenționale (*f.d.26 verso, majoritatea pentru comiterea huliganismului nu prea grav f.d.28*).

Așadar, deși inculpatului i s-a acordat încredere anterior de către instanțele de judecată, fiindu-i stabilită pedeapsă non-privativă de libertate, pedepsele aplicate nu și-au atins scopul, el nu și-a tras concluzii de încetare a comportamentului infracțional și nu a pășit pe calea corijării.

Astfel, ținând cont de aceste circumstanțe, precum și faptul, că inculpatul Șerban Vladimir până la moment nu a achitat benevol prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate Vapnearciuc Irina, nu este angajat în câmpul muncii și nu are careva ocupație stabilă, instanța de apel a conchis că inculpatul nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării

Instanța de apel a constatat că, pedeapsa reală de privare de libertate, va fi efectivă pentru reeducarea și corijarea celui vinovat, va restabili drepturile lezate în urma comiterii infracțiunii, pedeapsă pe care instanța de apel o consideră echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Șerban Vladimir, prin care solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței pronunțate de prima instanță prin care i-a fost aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea celor solicitate, inculpatul susține că i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră, or, acesta nu s-a eschivat de a se prezenta la Biroul de probațiune și nu a comis vreo ilegalitate.

6. Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de către inculpatul Șerban Vladimir, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 15 iulie 2020, în prezența inculpatului și avocatului acesta Caraman Iurie, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 15 iulie 2020, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 107), inculpatul fiind luat sub arest imediat din sala de judecată.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă că, copia deciziei motivate și traduse i-a fost înmănată inculpatului la 07 august 2020 (f.d. 131, recipisa).

De asemenea, conform recipisei din 07 august 2020, copia deciziei motivate atât în limba română cât și limba rusă a fost expediată: procurorului, inculpatului care se deținea în Penitenciarul nr. 11-Bălți, părții vătămate și avocatului Caraman Iurie (f.d. 121).

Astfel, inculpatul Șerban Vladimir declară recurs împotriva deciziei instanței de apel la 14 decembrie 2020 (f.d. 134-135), în acest sens reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar s-a epuizat.

Așadar, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de către recurent, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Mai mult, recurentul nu aduce careva argumente întemeiate în justificarea motivelor declarării recursului ordinar peste mai bine de 4 luni.

Totodată, Colegiul penal reține că, termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursul ordinar este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2020, în propria cauză penală de către inculpatul Șerban Vladimir XXXXX, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 martie 2021.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan